

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (POLITICAL SCIENCE)
EXAMINATION: DECEMBER – 2024

FOURTH SEMESTER

Subject: Indian Foreign Policy (PC-402)

Date: 18/12/2024

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt any **Five** questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Evaluate the role of India in UN Peace Keeping Process. (20)
Q. 2) Discuss the main principles of Indian Foreign Policy. (20)
Q. 3) Attempt a critical evaluation of the concept of Indian Non-Alignment. (20)
Q. 4) Explain the measures adopted by India with reference to Arms Control. (20)
Q. 5) Trace the origin of the Kashmir problem and examine its impact on Indo-Pak relations. (20)
Q. 6) Discuss the role of India in European Economic Community. (20)
Q. 7) Describe the measures taken by India for the protection of environment. (20)
Q. 8) Discuss the foreign policy of the Congress led UPA government reflected a continuity with the past. (20)
Q. 9) Discuss the India –Sri Lanka relations. (20)
Q.10) Write notes on any two of the following. (20)
a) Panchsheel
b) Relevance of NAM
c) India and the issues of Human Rights protection
d) History as a factor of Foreign Policy

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या प्रक्रियेत शांतता राखण्यात भारताच्या भूमिकेचे मूल्यमापन करा. (२०)
प्र. २) भारतीय परराष्ट्र धोरणाच्या मुख्य तत्वांची चर्चा करा. (२०)
प्र. ३) भारतीय असंलग्नतेच्या संकल्पनेचे टिकात्मक मूल्यमापन करण्याचा प्रयत्न करा. (२०)
प्र. ४) भारताने शस्त्र नियंत्रणाच्या संदर्भात अवलंबलेल्या उपायांचे स्पष्टीकरण द्या. (२०)
प्र. ५) काश्मीर समस्येचे मूळ शोधून त्याचा भारत-पाक संबंधांवर होणारा परिणाम तपासा. (२०)
प्र. ६) युरोपियन आर्थिक समुदायातील भारताच्या भूमिकेची चर्चा करा. (२०)
प्र. ७) पर्यावरण संरक्षणासाठी भारताने केलेल्या उपाययोजनांचे वर्णन करा. (२०)
प्र. ८) काँग्रेसच्या नेतृत्वाखालील यूपीए सरकारच्या परराष्ट्र धोरणात भूतकाळातील सातत्य दिसून येते. चर्चा करा (२०)
प्र. ९) भारत-श्रीलंका संबंधांवर चर्चा करा. (२०)
प्र. १०) पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा. (२०)
अ) पंचशील
ब) अलिप्त राष्ट्र चळवळीची प्रासंगिकता
क) भारत आणि मानवी हक्क संरक्षणाचे मुद्दे
ड) परराष्ट्र धोरणाचा घटक म्हणून इतिहास